

Asia: VN/9416/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eräiden Euroopan laajuisten liikenneverkon hankkeiden lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä ja laiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten Liikenne- ja infrastruktuuri -vastualueet (myöhemmin ELY-keskusten Liikenne-vastualueet) antavat yhteisen lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eräiden Euroopan laajuisten liikenneverkon hankkeiden lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä ja laiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamiseksi. ELY-keskusten Liikenne-vastualueen näkemykset on kerätty yhdeksän liikenne- ja infrastruktuuri -vastualueen kautta.

Eräiden Euroopan laajuisten liikenneverkon (TEN-T) hankkeiden lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä annetun lakiluonnoksen soveltamisalaan kuuluisivat TEN-T-verkon ydinverkon ennalta yksilöityjä osuuksia koskevat hankkeet ja TEN-T-verkon ydinverkkokäytävien koko-naiskustannuksiltaan 300 miljoonaa euroa ylittävät hankkeet, jotka liittyvät liikenneinfrastruktuurin määritellyn osuuden rakentamiseen, mukauttamiseen tai muuttamiseen. ELY-keskusten Liikenne-vastualueet toteavat, että tällä hetkellä ei ole tiedossa kokonaiskustannuksiltaan sellaisia maantieverkon hankkeita, joihin laki tulisi sovellettavan. ELY-keskusten Liikenne-vastualueet yhtyvät ELY-keskusten ympäristövastualueiden antamaan yhteiseen lausuntoon lakiluonnoksen osalta.

ELY-keskusten Liikenne-vastualueet ovat antaneet maanteiden toiminnallisen luokituksen päivitystä koskevasta arviomuistiosta lausunnon 13.5.2022. ELY-keskusten Liikenne-vastualueet antavat yhteisen lausunnon myös laiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta ja lausuvat seuraavaa:

ELY-keskusten Liikenne-vastualueet toteavat, että lakimuutos on kannatettava ja oikeansuuntainen. Esitetyt muutokset keventävät ja suoraviivaistavat toiminnallisen luokan muutosprosessia, erityisesti niissä tapauksissa, kun toiminnallisen luokan muutos on seurausta tien parantamisesta ja kehittämisestä ja liittyy tiesuunnitelmaan. Lakiluonnoksessa on myös hyvin huomioitu eri osapuolten osallistaminen ja vuorovaikutus.

Lakiluonnoksen 4a §:ssä on todettu, että ”Väylävirasto tekee Liikenne- ja viestintävirastolle esityksen maantien kuulumisesta valta- ja kantateihin ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maantien kuulumisesta seutu- ja yhdysteihin.” Edelleen 4a §:ssä todetaan, että ”kun esitys valmistellaan osana tiesuunnitelmaa, jonka valmistelusta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa, keskus voi valmistella myös esityksen maantien kuulumisesta valta- ja kantateihin”. LjMTL:n 15 f §:ssä on todettu, ”tienpitäjä voi kuitenkin ottaa vastattavakseen merkittävää hanketta koskevan yleissuunnitelman tai tiesuunnitelman laatimisen siihen kuuluvine tehtävineen”. Näin ollen 4a §:ä on hyvä täsmentää niin, että myös Väylävirasto voi valmistella esityksen maantien kuulumisesta seutu- ja yhdysteihin silloin, kun esitys valmistellaan osana tiesuunnitelmaa, josta Väylävirasto vastaa.

Lakiluonnoksen 4a §:n kolmannessa momentissa on kirjattu, että ”edellä 1 momentissa tarkoitettu esitys voidaan valmistella tiesuunnitelman yhteydessä”. Edelleen hallituksen perusteluissa todetaan, että kun esitys maantien luokan määrittämisestä tai muuttamisesta liittyy tielhankkeeseen, josta on laadittava tiesuunnitelma, voitaisiin maantien luokkaa koskeva esitys sisällyttää tiesuunnitelmaan ja käsitellä tiesuunnitelman kanssa samassa prosessissa. ELY-keskusten Liikenne-vastualueet esittävät, että lain perusteluja on hyvä vielä tarkentaa sen osalta, mitä käytännössä tarkoitetaan esityksen sisällyttämisellä ja käsittelyllä osana tiesuunnitelmaa ja tiesuunnitelmaprosessia. ELY-keskusten Liikenne-vastualueet näkevät, että esitys toiminnallisesta luokasta osana tiesuunnitelmaa tulisi olla osa tiesuunnitelman hyväksymisesitystä ja -päätöstä.

Kun toiminnallisen luokan muutosesitys tehdään valtatiestä tai kantatiestä seututieksi tai yhdystieksi tai toisinpäin, olisi lain perusteluja hyvä täsmentää sen osalta, katsotaanko toiminnallisen luokan lähtötilannetta vai lopputilannetta muutoksen jälkeen. Tällä on merkitystä siihen, kuuluuko esityksen tekeminen Väylävirastolle vai paikalliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskukselle.

Kun toiminnallista luokkaa muutetaan, tulee muuttaa myös maantien numeroa. ELY-keskusten Liikenne-vastualueet esittävät harkittavaksi, että lakimuutoksessa otettaisiin kantaa myös tien numerointiin niissä tapauksissa, kun tien toiminnallista luokkaa muutetaan.

Hallituksen esityksessä on todettu, että konkreettisten maanteiden toiminnallisen luokan muutostarpeiden selvittämistä jatketaan maanteiden toiminnallisen luokituksen päivityksestä laaditun arviomuiston sekä siitä saadun lausuntopalautteen pohjalta. Edelleen hallituksen esityksestä todetaan, että myös luokkien kriteerien täsmentämistä koskeva työ on tarkoitus aloittaa mahdollisimman pian, jotta tarkasteluja eri alueilla voidaan tehdä valtakunnallisesti yhtenäisin kriteerein. ELY-keskukset pitävät esitystä hyvänä ja kannattavat sitä, että luodaan valtakunnallisesti

yhtenäiset kriteerit. Hallituksen esitystä olisi hyvä täsmentää sillä, kuka em. selvityksen tekee ja vastaa prosessista.

Immonen Minna
Keski-Suomen ELY - ELY-keskusten Liikenne-vastuualueiden yhteinen
lausunto